

Functioneel Parket
t.a.v. de Edelachtbare heer
mr. E. Visser
Officier van Justitie
IJdok 163
1013 MM Amsterdam

mr. Bénédicte L.M. Ficq
mr. Leon J.B.G. van Kleef
mr. Nicolaas C.J. Meijering
mr. Marnix E. van der Werf

mr. Christian W. Flokstra
mr. Bart W.J. Krämer
mr. Juriaan de Vries
mr. Berfin Yeşilgöz

Falckstraat 15-29
1017 VV Amsterdam

telefoon: +31 (0)20 61 66 676
telefax: +31 (0)20 61 85 246
info@ficqadvocaten.nl
www.ficqadvocaten.nl

*The cigarette should be conceived not as a product but as a package.
The product is nicotine ... Think of the cigarette pack as a storage container
for a day's supply of nicotine ... Think of the cigarette as a dispenser
of a dose unit of nicotine ... Think of a puff of smoke as the vehicle of nicotine ...
Smoke is beyond question the most optimized vehicle of nicotine and the cigarette
the most optimized dispenser of smoke.¹*

Amsterdam, 29 september 2016

Edelachtbare heer,

Namens en op uitdrukkelijk verzoek van:

- a. de **Stichting Rookpreventie Jeugd**, zetelend te Amsterdam,
- b. mevrouw **Anne Marie van Veen**, geboren op [REDACTED]
- c. mevrouw **Lia Breed**, geboren op [REDACTED]

allen woonplaats kiezende op het kantooradres van hun advocaat mr. B.L.M. Ficq, kantoorhoudend bij Meijering Van Kleef Ficq & Van der Werf Advocaten te Amsterdam, doe ik hierbij aangifte tegen de vier grootste tabaksproducenten² die in Nederland actief zijn, te weten:

1. **Phillip Morris International** (o.a. Marlboro, L&M, Chesterfield en Philip Morris)
2. **British American Tobacco** (o.a. Lucky Strike, Pall Mall en Kent)
3. **Japan Tobacco International** (o.a. Camel en Winston)
4. **Imperial Tobacco Benelux** (o.a. Van Nelle, Drum, Gauloises en West),

alsmede tegen de feitelijk leidinggevers van deze tabaksproducenten.

¹ Hurt RD, Robertson CR. Prying open the door to the tobacco industry's secrets about nicotine: the Minnesota Tobacco Trial. The Journal of the American Medical Association, 1998, 280:1173-1181

² Meer specifiek tegen de Nederlandse of buitenlandse rechtspersonen die door deze tabaksproducenten worden geëxploiteerd en die betrekken zijn bij het afzetten van tabaksproducten op de Nederlandse markt.

wegens poging moord cq. doodslag en/of poging zware mishandeling met voorbedachten rade en/of poging opzettelijke benadeling van de gezondheid met voorbedachten rade³ vanwege de grootschalige, decennialange en nog immer voortdurende productie en verkoop van verslavende tabaksproducten in Nederland die bij het door de tabaksindustrie beoogde verslavende gebruik de gezondheid ernstig benadelen en zwaar lichamelijk letsel en de dood tot gevolg hebben.

Tevens wordt aangifte gedaan van valsheid in geschrifte⁴ nu de tabaksfabrikanten jarenlang emissieniveaus van teer, nicotine en koolmonoxide (TNCO) hebben vermeld op de verpakking van tabaksproducten die lager zijn dan de daadwerkelijke emissieniveaus bij normaal gebruik van die tabaksproducten en waartoe de tabaksfabrikanten doelbewust de verplichte laboratoriumtests hebben misleid.

1. De aangevers kort geïntroduceerd

* De Stichting Rookpreventie Jeugd is opgericht in 2009 en zetelt in Amsterdam.

De Stichting heeft tot doel het gebruik van tabak onder - in het bijzonder - kinderen en jongeren te doen beperken en voorkomen met als uiteindelijk doel tabaksgebruik tot geschiedenis te maken. Een tweede statutair doel van de Stichting is om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke bewustwording van de risico's van tabak en het denormaliseren van het gebruik ervan.

De Stichting probeert deze doelen te realiseren met alle mogelijke legale middelen. De belangrijkste middelen zijn het geven van voorlichting, het verwerven van steun in de samenleving, het lobbyen bij de overheid, samenwerking met instanties en bedrijven en het werven van fondsen.

Het samen met anderen doen van de onderhavige aangifte past naadloos bij de doelstellingen van de Stichting en de wijze waarop zij deze doelen wil bereiken (**Bijlage 1**: Statuten Stichting).

Meer over de activiteiten van de Stichting is te vinden op de internetsites: www.stichtingrookpreventiejeugd.nl, www.tabaknee.nl, www.rookalarm.nl, www.nederlandstopt.nu en sickofsmoking.nl.

³ Strafbaar gesteld in artikel 45 Sr. jo. artikel 289, 287, 303 Sr en artikel 300 jo. 301 Sr.

⁴ Art. 225 Sr.

- * Anne Marie van Veen is een jonge moeder van vier kinderen. Zij is 43 jaar oud. Ze heeft longkanker, stadium 4, sinds 2014 en is op haar 15de jaar begonnen met roken. Ze was nog een kind en zich niet bewust van de impact van roken op haar latere leven. Haar reden om aangifte te doen tegen de tabaksproducenten is dat zij meent dat de tabaksindustrie er bewust voor heeft gezorgd dat zij afhankelijk is gemaakt van tabak. Haar belangrijkste doel is om haar en andermans kinderen te behoeden voor hetzelfde lot.
- * Lia Breed is een alleenstaande gescheiden vrouw van 66 jaar oud. Zij is op haar 20ste jaar begonnen met roken en kon daar pas in 2006 mee stoppen. Vele stoppogingen liepen op niets uit. In de loop van 2000/2001 ontwikkelde Lia Breed ernstige COPD klachten, die erin hebben geresulteerd dat zij in 2006 moest worden opgenomen in een ziekenhuis. Haar klachten zijn nu zo ernstig dat zij thans zo goed als invalide aan huis gekluisterd is. Ook zij wil de jeugd behoeden voor de verwoestende gevolgen van tabak.

De feitelijke verhalen van Annemarie van Veen en Lia Breed zijn als **bijlagen 2 en 3** bij deze aangifte gevoegd en dienen ter ondersteuning van deze aangifte.

2. In vogelvlucht | De cijfers

In 2015 rookte 24,6 % van alle Nederlanders van 12 jaar of ouder, waarvan 74 % dagelijks. In 2015 rookte 24,4 % van de Nederlandse adolescenten tussen de 16 en 20 jaar, waarvan 55 % dagelijks.

In 2015 rookte 38,1 % van de Nederlandse jongeren tussen de 20 en 30 jaar, waarvan 60,1 % dagelijks.

In 2015 rookte 30,1 % van de Nederlanders tussen de 30 en 40 jaar, waarvan 75,2 % dagelijks.⁵

Het totaal aantal rokers (dagelijks en sporadisch) vanaf 12 jaar bedraagt in 2015 ca. 3,6 miljoen.

---

⁵ Zie voor alle cijfers <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83021ned&D1=0-10,19-26&D2=0-13,30-42&D3=0&D4=I&HDR=T&STB=G1,G2,G3&VW=T> of bijlage 1. Zie daarnaast voor de cijfers over 2014 de factsheet van het Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging, april 2015, via <https://assets.trimbos.nl/docs/21388531-6303-48f7-9a47-51898fb427df.pdf> of bijlage 2.

Het is een feit van algemene bekendheid dat roken de kans op ziekte en sterven vergroot. Roken vergroot o.a. de kans op de volgende ziekten:

- Kanker in allerlei verschillende delen van het lichaam, met name in de longen, mondholte, keel, strottenhoofd, en slokdarm;
- Hart- en vaatziekten: onder meer beroerte, hartfalen, aneurysma en coronaire hartziekten;
- Longziekten en -klachten, zoals benauwdheid, hoesten, pneumonie, astma en COPD;⁶

Van de totale ziektelast in Nederland is 13,1 % toe te schrijven aan roken. Ter abstrahering, voor overgewicht is dat 5,2% en voor overmatig alcoholgebruik is dat 2,9%.⁷

In 2015 kregen 12.217 mensen de diagnose longkanker. Dit betreffen dus nieuwe gevallen van longkanker. In ca. 91% van de gevallen per jaar (maakt ca. 11.117 gevallen per jaar) is roken de oorzaak van longkanker.

In 2014 kregen 48.400 mensen de diagnose COPD. Dit betreffen dus nieuwe gevallen van COPD. In ca. 85 % van de gevallen per jaar (maakt ca. 41.140 gevallen per jaar) is roken de oorzaak van COPD.⁸

Meer dan de helft van de verslaafde rokers sterft vroegtijdig ten gevolge van een ziekte die is veroorzaakt door het roken. In Nederland sterven jaarlijks aantoonbaar ca. 20.000 mensen aan een ziekte die door het roken is veroorzaakt.⁹ Recent Australisch onderzoek heeft aangetoond dat ca. 2/3 van de onderzochte rokers vroegtijdig sterft aan de gevolgen daarvan.¹⁰

---

⁶ Zie voor nadere onderbouwing: <https://www.rokeninfo.nl/professionals/gebruik-en-gevolgen/ziekte-en-sterfte1/ziekte>

⁷ Zie Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV), http://www.eengezondnederland.nl/Heden_en_verleden/Determinanten

⁸ Cijfers over longkanker en COPD zijn terug te vinden via het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/roken/>

⁹ Zie voor nadere onderbouwing <https://www.rokeninfo.nl/professionals/gebruik-en-gevolgen/ziekte-en-sterfte1/sterfte>

¹⁰ Zie: <http://bmcmedicine.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12916-015-0281-z>

Ter abstrahering, in 2014 stierven 882 mensen vroegtijdig ten gevolge van het (overmatig) gebruik van alcohol¹¹ en 124 mensen stierven vroegtijdig ten gevolge van (overmatig) gebruik van drugs.¹²

Het percentage sterfgevallen als gevolg van ziekten veroorzaakt door het roken per jaar omgezet in aantallen en afgezet tegen de totale sterfte als gevolg van dezelfde ziekten levert het volgende beeld op:

Aandoening	Totale sterfte		Sterfte door roken	
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen
Longkanker	6.207	4.055	5.594 (90%)	3.172 (78%)
Strottehoofdkanker	175	34	150 (86%)	28 (82%)
COPD	3.623	2.960	3.105 (86%)	2.223 (75%)
Mondholttekanker	188	132	122 (65%)	72 (55%)
Slokdarmkanker	1.238	429	701 (57%)	207 (48%)
Blaaskanker	847	330	273 (32%)	86 (26%)
Nierkanker	584	320	122 (21%)	53 (17%)
Coronaire hartziekten	5.354	3.912	1.082 (20%)	422 (11%)
Alveeskliekkanker	1.221	1.233	235 (19%)	175 (14%)
Hartfalen	2.350	4.234	405 (17%)	400 (9%)
Beroerte (CVA)	3.399	5.292	382 (11%)	256 (5%)
Diabetes	1.312	1.585	104 (8%)	92 (6%)

13

¹¹ Zie: <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/afhankelijkheid-van-alcohol>

¹² Zie: <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/afhankelijkheid-van-drugs/cijfers-context/sterfte#node-sterfte-door-overdosis-naar-type-drug>

¹³ <https://www.rokeninfo.nl/professionals/gebruik-en-gevolgen/ziekte-en-sterfte1/sterfte>

3. In vogelvlucht | De nicotineverslaving

De belangrijkste verslavende stof in de tabak van tabaksproducten is nicotine.

Nicotineafhankelijkheid is opgenomen in de International Classification of Diseases (ICD-10). Daarnaast is nicotineafhankelijkheid opgenomen in de DSM-V en derhalve als (geestelijke) stoornis aan te merken (tobacco use disorder).

Nicotine is een zeer verslavende stof, zowel lichamelijk als geestelijk. De sterkte van de verslavende werking wordt in de wetenschap gelijkgesteld met stoffen als heroïne en cocaïne. Hoe jonger wordt begonnen met roken, hoe ernstiger de verslaving gemiddeld wordt.¹⁴

Nicotine heeft een driedelig verslavend effect op het lichaam en de geest:

1. Lichamelijke verslaving
2. Geestelijke verslaving
3. Tolerantie (= gebruiker heeft steeds meer nodig voor hetzelfde effect)

Uit wetenschappelijk onderzoek volgt dat er drie type verslaafde rokers zijn: de gebruiker die direct verslaafd raakt, de gebruiker die geleidelijk verslaafd raakt na regelmatig gerookt te hebben en de gebruiker die afwisselend wel en niet kan roken zonder verslaafd te raken. Nicotineverslaving kan aldus direct optreden. Vooral adolescenten zijn zeer kwetsbaar nu zij zich in een biologisch groeistadium bevinden waarin het brein nog in ontwikkeling is en gevoeliger is voor dopamine: de stof in de hersenen die bekend staat als het gelukshormoon.¹⁵

Nicotine bereikt door het te roken binnen 7 seconden de hersenen hetgeen zowel een stimulerend als kalmerend effect heeft. Dit effect ebt na enkele uren weer weg waarna ontwenningverschijnselen optreden die juist het tegenovergestelde effect kunnen hebben. De roker kan het stimulerende en kalmerende effect weer terugkrijgen door opnieuw nicotine op te nemen door het roken van een sigaret.¹⁶

---

¹⁴ Zie voor nadere onderbouwing <https://www.rokeninfo.nl/professionals/effecten-van-roken/nicotine/effecten-nicotine-verslaving>

¹⁵ Zie bijlage 3: Expert en summary report Nicotine & Cigarette Design, J.S. Wigand, september 2016.

¹⁶ Zie voor nadere onderbouwing <https://www.rokeninfo.nl/professionals/effecten-van-roken/nicotine/psychisch-effect>

Nicotine heeft naast een psychisch ook een lichamelijk effect. Zij stimuleert de afgifte van adrenaline aan het bloed. Adrenaline verhoogt op haar beurt de hartslag, bloeddruk en bloedglucose en versnelt de ademhaling. Door de gebruiker wordt dit als prettig of als een 'kick' ervaren.¹⁷

De afbraaktijd van nicotine is ca. 2-3 uur. Vanwege deze snelle afbraak hebben verslaafde rokers de behoefte om meermalen en verspreid over de dag te roken, zodat de nicotinespiegel in het bloed op peil blijft.¹⁸

4. In vogelvucht | De samenstelling van een sigaret en de effecten van tabaksrook

Tabaksproducenten gebruiken - naast tabak - honderden verschillende soorten additieven (toegevoegde stoffen) in tabaksproducten. Deze additieven worden in veel gevallen gebruikt om de smaak van de sigaret te verbeteren.¹⁹

Daarmee wordt het tabaksproduct aantrekkelijker om te gebruiken en bevorderen de additieven op die manier de verslaving en daarmee de consumptie van het product. De meest gebruikte additieven zijn smaakstoffen, zoals suiker, vanille, drop, honing en cacao, gevolgd door bevochtigers. Stoffen die in voeding onschadelijk zijn, zijn dit soms niet meer wanneer ze worden toegevoegd aan sigaretten. Bij verbranding kunnen immers toxische stoffen ontstaan. Sommige additieven zijn - bij verbranding – dus zelf eveneens giftig en verslavend. Bij sigaretten bestaat ongeveer 30% van het gewicht uit toegevoegde stoffen

Additieven kunnen de verslavende werking van tabak beïnvloeden en versterken. Enkele voorbeelden:

- Suiker maakt de smaak aantrekkelijker en bovendien versterkt een van de verbrandingsproducten van suiker (acetaldehyde) de verslavende werking van nicotine.
- Menthol zorgt ervoor dat rook dieper geïnhaleerd kan worden.
- Toegevoegde ammoniumverbindingen verhogen de nicotine-opname in de longen.²⁰

---

¹⁷ Zie voor nadere onderbouwing <https://www.rokeninfo.nl/professionals/effecten-van-roken/nicotine/lichamelijk-effect>

¹⁸ Zie voor nadere onderbouwing <https://www.rokeninfo.nl/professionals/effecten-van-roken/nicotine/afbraak-van-nicotine>

¹⁹ Zie hierna ook nog het onderwerp 'Deadly by design'

²⁰ Zie voor nadere onderbouwing <https://www.rokeninfo.nl/professionals/effecten-van-roken/effecten-van-overige-stoffen> en http://www.rivm.nl/Onderwerpen/T/Tabak/Toevoegingen_aan_tabak

Tabaksrook bevat duizenden verschillende soorten stoffen, waaronder honderden stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Sterker nog, van ca. 70 stoffen in tabaksrook is aangetoond dat ze een kankerverwekkende werking hebben. Eén van die kankerverwekkende stoffen is teer, dat feitelijk een mengsel van stoffen is dat door verbranding van tabak ontstaat.²¹

5. In vogelvlucht | Stoppen met roken

Ex-rokers hebben gemiddeld 2,5 serieuze stoppogingen ondernomen in het verleden, rokers 2,3.

De moeite die het kost om te stoppen met roken, hangt deels af van de beginleeftijd. Hoe jonger iemand is begonnen met roken, des te ernstiger de verslaving.

Met name het volhouden is lastig: in 2012 had slechts 4-10% van de rokers die het jaar ervoor een stoppoging deed, nog steeds geen enkele sigaret gerookt.

Uit cijfers van het Continu Onderzoek Rookgewoonten (COR) blijkt verder:

- Per jaar heeft ongeveer 29% van de (ex-)rokers een poging ondernomen om te stoppen met roken (cijfer uit 2014). In absolute aantallen gaat het om meer dan een miljoen Nederlandse rokers die dit jaar een poging deden om te stoppen met roken en bijna twee miljoen pogingen per jaar.
- In 2014 was 81% van de rokers van plan om in de toekomst te stoppen; ongeveer twee derde (65%) heeft in het verleden al een serieuze stoppoging gedaan.
- In 2014 had 40% van de rokers met een stoppoging in het afgelopen jaar een hulpmiddel of hulpmethode gebruikt. Dit is meer dan de voorgaande jaren (33 à 34% tussen 2001 en 2013). Dit komt doordat het gebruik van e-sigaretten als hulpmiddel bij stoppen met roken sterk is toegenomen.
- Nicotinevervangende middelen en geneesmiddelen werden in 2014 door 22% van de (ex-)rokers gebruikt. In 5% van de laatste serieuze stoppoging was er sprake van advies

---

²¹ Zie voor nadere onderbouwing <https://www.rokeninfo.nl/professionals/effecten-van-roken/effecten-van-overige-stoffen>

of begeleiding. Schriftelijke hulpmiddelen werden door 5% van de (ex-)rokers bij hun laatste serieuze stoppoging in het afgelopen jaar gebruikt.²²

6. In vogelvlucht | De wetenschap van de tabaksindustrie

De tabaksindustrie is uiteraard volledig op de hoogte van de ernstige gezondheidsrisico's die het gebruik van hun tabaksproducten veroorzaakt. Dat blijkt alleen al uit hetgeen de volgende tabaksfabrikanten ('the big four') op hun website vermelden:

British American Tobacco:

*"Along with the pleasures of smoking there are real risks of serious diseases such as lung cancer, respiratory disease and heart disease, and for many people, smoking is difficult to quit."*²³

Japan Tobacco International :

*"Smoking is a cause of serious diseases including lung cancer, coronary heart disease, emphysema and chronic bronchitis."*²⁴

Philip Morris:

*"Roken veroorzaakt ernstige ziekten en is verslavend."*²⁵

Imperial Tobacco Benelux:

"Roken is een oorzaak van ernstige ziektes bij rokers waaronder longkanker, hartaandoeningen en emfyseem."

*"Het roken van sigaretten is verslavend en het kan heel moeilijk zijn om te stoppen."*²⁶

²² Geheel overgenomen van <https://www.rokeninfo.nl/professionals/stoppen-met-roken1/stoppogingen>

²³ http://www.batbenelux.com/group/sites/BAT_A6EGJV.nsf/vwPagesWebLive/DO9T5KKJ?opendocument

²⁴ <http://www.jti.com/how-we-do-business/smoking-and-health/>

²⁵ http://www.pmi.com/nld/our_products/health_effects_of_smoking/pages/health_effects_of_smoking.aspx

²⁶ <http://www.imperial-tobacco.nl/standpunten/roken-en-gezondheid>

7. Nader uitgewerkt | Deadly by Design en misleiding tests en gebruiker²⁷

Een sigaret is een biochemisch wetenschappelijk ontwikkeld product om een substantie (nicotine) zo snel mogelijk af te kunnen leveren, (drug delivery device) gekoppeld aan geraffineerde marketing, lobby en reclame.

De hedendaagse tabaksproducten kunnen niet vergeleken worden met de producten die door inheemse stammen gebruikt werden bij ceremoniële rituelen. De tabak die door inheemse stammen gebruikt werd, heeft relatief gezien wel dezelfde hoeveelheid nicotine in zich, maar die is niet chemisch behandeld zodat de inhalatie wordt verbeterd en de potentie van de nicotine sterk wordt verhoogd. Tabaksgebruik door inheemse stammen werd NIET geïnhaleerd, terwijl hedendaagse zeer gemodificeerde tabaksproducten dat wel worden omdat er alles aan gedaan is dat mogelijk te maken.

De nicotine in de moderne sigaret bereikt het brein in 6-8 seconden.

De tabaksindustrie (TI) controleert opzettelijk en heel precies de aanvoer van nicotine om een verslaving te bewerkstelligen, versnellen en te onderhouden.

Het sigaretontwerp:

- a) Een sigaret met filter bestaat uit een aantal sleutelcomponenten. Dat zijn een sigaretstaafje met tabak, of kolom dat tabaksmateriaal bevat, een bewerkte filter (normaal gesproken gemaakt van cellulose acetaat), vloeipapier dat het tabaksstaafje met de filter verbindt en poreus 'plug wrap' (materiaal).²⁸
- b) Tabaks '*blend*'. De tabaksblend waaruit een sigaretstaafje bestaat is '*burley*' (hoog nicotine-, laag suikergehalte), '*flue cured*' – (matig nicotine-, hoog suikergehalte) en '*oriental*' (laag nicotinegehalte met aromatische smaaknoten). Daarnaast is er ook 'expanded tobacco' (et), steel van de tabaksplant en smalle strookjes '*lamina*'.
- c) Een gemiddelde '*king size*' (ks) sigaret is 85 mm in lengte en 25 mm in diameter en bevat circa 750 mg tabaksmateriaal.

---

²⁷ Letterlijk vertaling van bijlage 1: Expert en summary report Nicotine & Cigarette Design, J.S. Wigand, september 2016

²⁸ Zie www.jeffreywigand.com/cigarette.php

- d) Er zijn verhoogde nicotinegehalten die als een selectie van specifieke 'lamina' worden gebruikt met een hoge concentratie nicotine; dat wil zeggen 'burley' tabak.
- e) Verhoogde nicotine rendement: meer 'winbare' (free) nicotine in gasvorm uit het sigarettenstaafje.
- f) Een verhoogde opbrengst van nicotine naar de longen van de roker (tussen 1999 en 2011 is dat met 14,5% verhoogd).

Additieven: verdoven de scherpste/verhogen de nicotinelevering:

- a) Menthol verdooft de keel en vermindert irritatie van de rook.
- b) Levulinezuur vermindert de scherpste van de rook zodat het minder irriterend wordt.
- c) Er worden PH-veranderende chemicaliën toegevoegd zoals op ammoniak gebaseerde chemicaliën om de nicotine sneller te laten vervluchtigen om zo een 'quick fix' te veroorzaken. De sigaret is zo verslavender en dus "lekkerder" gemaakt.
- d) Veranderingen in de PH in een sigaret faciliteren nicotineverplaatsing in het tabaksstaafje, het bevrijdt nicotine in de 'blend' en zorgt dat de nicotine sneller gas wordt en weer sneller het beloningscentrum in de hersenen bereikt. En derhalve verslavender is.
- e) Hoe hoger de PH, hoe groter de nicotine-'kick', hoe sneller de aflevering van nicotine in gasvorm in de hersenen plaatsvindt.
- f) Een groter gedeelte van de nicotine is daardoor beschikbaar in de vorm van "free base" (gas).
- g) Toegevoegde suikers

i Pyrolyse (verbranding) van suikers vormt het verslaving verhogende carcinogeen, acetaldehyde.

ii Acetaldehyde reageert op nicotine en verhoogt de verslavende effecten van nicotine door de receptoren in de hersenen ontvankelijker te maken voor nicotine.

iii Suikers maken het gemakkelijker om rook te inhaleren.

Ventilatiegaatjes van de sigaret

- a) Zie (bewijs 1-3)²⁹ en www.jeffreywigand.com/FTCmethod.php
- b) De laserperforaties (gaatjes) zijn gemaakt in de omtrek van de filter zodat de vingers en/of de lippen van de roker, de gaatjes fysiek blokkeren.
- c) Een blokkade van de ventilatiegaatjes verhoogt de aflevering van teer en nicotine in de roker.
- d) Laser ventilatiegaatjes zijn vrijwel onzichtbaar voor de roker maar gemakkelijk te zien onder een microscoop.
- e) De met het blote oog vrijwel onzichtbare laser gaatjes misleiden de consument omdat er lagere waarden voor teer en nicotine uit de testen met de (FTC/ISO) methoden komen. De rookmachines die bij de testen worden gebruikt sluiten de gaatjes, in tegenstelling tot de lippen van een roker, niet af. De meetresultaten geven daardoor een onbetrouwbaar beeld: het lijkt alsof een sigaret minder schadelijk is dan zij in werkelijkheid voor een roker is.

De fysica van aerosolen

De rookdeeltjes (aerosolen) worden zo klein gemaakt dat ze de longen efficiënter penetreren en nicotine aan de bloedbaan (miljoenen haarvaatjes naast de miljoenen longblaasjes) afleveren. De nicotine bereikt door de aerosolgrootte en door toevoegingen aan de tabaksblend die vrijkomen bij verbranding het brein in circa 7 seconden.

---

²⁹ Bijlage 1: Expert en summary report Nicotine & Cigarette Design, J.S. Wigand, september 2016

Doordat je je onprettig voelt tijdens ontwenningverschijnselen en je direct na het roken de acute nicotine kick krijgt waardoor de ontwenningverschijnselen tijdelijk verdwijnen, ontstaat een koppeling aan wat je op dat moment aan het doen bent, de Pavlovreactie: de geestelijke koppeling aan alles wat de roker gedurende de dag doet, bijvoorbeeld een handeling (een kopje koffie zetten) of een omgeving (op de bank zitten). Dit is een belangrijke oorzaak van terugval in het oude rookgedrag bij iemand die al langere tijd gestopt is.

Het verhogen van de stimulatie van de nervus trigeminus (de vijfde hersen zenuw) in de mondholte en de hogere luchtwegen versterkt deze automatische/ onbewuste aangeleerde processen door het effect van nicotine op het beloningscentrum in de hersenen.

'Reconstituted Tobaccos' (RECON)

- a) RECON is gemaakt van gerecycled tabaksmateriaal, zoals de steel van de tabakspant, een afgemaakt tabaksproduct voor de markt dat over de datum is, fabrieksafval, etc.
- b) RECON wordt geproduceerd met 'band casting' of met methoden om papier te vervaardigen (Schweitzer proces) tot een op tabak lijkend materiaal dat een chemisch afleveringssysteem is voor de individuele sigaret.
- c) RECON wordt gebruikt om nicotine te reinigen in het afgewerkte tabaksstaafje, de PH van rook te veranderen en het verhogen van de aflevering van sterke "free base" nicotine of ongeprotoneerde nicotine. Het is belangrijk om te begrijpen dat nicotine in het natuurlijke systeem (in de plant) een vaste vorm heeft, maar dat vrije nicotine een gasvorm aanneemt waardoor dit het brein kan bereiken en zijn werking kan uitoefenen.

Conclusies:

1. Een sigaret levert hoog verslavende nicotine af met meer dan 4000-8000 giftige bijproducten die worden geproduceerd bij de verbranding van tabaksmateriaal en toegevoegde stoffen.
2. De TI ontwerpt doelbewust een sigaret die aanzet tot een verslaving en die de verslaving onderhoudt door het gebruik van chemische additieven die de scherpte van tabaksrook verlagen en de dosis verslavende nicotine optimaliseren.
3. Het gebruik van modificerende PH-middelen in de additieven (zowel bij RECON als direct toegepast in tabaksmateriaal) verhogen de verslavende potentie door 'free base' nicotine te genereren, ongeprotoneerde nicotine (verwant aan 'free base nicotine'). Free base nicotine is een gas dat sneller in de hersenen komt (in 7 seconden) en verslaving induceert. Hoe sneller en hoe meer nicotine in gasvorm het brein bereikt hoe verslavender het is.
4. De fabricage van met laser geperforeerde ventilatiegaatjes in de omtrek van een sigaretstaafje misleiden de testmethoden van ISO & FTC op sigaretten door de tabaksrook te verdunnen waardoor er veel lagere teer- en nicotinewaarden worden gemeten in de rookmachine dan in de mens.
5. Laserperforaties worden geblokkeerd doordat de roker zijn of haar lippen of mond op de gaatjes doet bij het inhaleren. Daardoor worden de teer- en nicotinewaarden verhoogd.
6. De compensatie van de roker zorgt ervoor dat de rook dieper in de longen terecht komt, net als de teer.

8. De geweldsdelicten

Aangevers verwijten de tabaksindustrie in het algemeen, en de vier grootste tabaksproducenten in Nederland in het bijzonder, dat zij door de productie en verkoop van tabaksproducten willens en weten de aanmerkelijke kans/het aanmerkelijke risico aanvaarden dat het - door diezelfde tabaksindustrie beoogde - verslaafde gebruik van deze tabaksproducten leidt tot de dood dan wel zwaar lichamelijk letsel, dan wel letsel in die zin dat opzettelijk de gezondheid van de gebruikers wordt benadeeld en dit alles met voorbedachte rade.

Het verwijt richt zich daarbij specifiek op het feit dat de voornoemde tabaksproducenten doelbewust het tabaksproduct op een zodanige wijze ontwerpen/manipuleren en produceren dat verslaving aan het tabaksproduct snel intreedt en vervolgens aanhoudt waardoor de wilsvrijheid van de gebruiker wordt beperkt en regelmatig gebruik het gevolg is met alle ernstige gezondheidseffecten ten gevolg: *deadly by design*.

Daarbij is van belang dat het businessmodel van de tabaksproducenten er op gericht is om zoveel mogelijk verslaafde gebruikers van tabaksproducten te creëren en in stand te houden teneinde zo hoog mogelijke verdiensten te verkrijgen, terwijl deze tabaksproducenten volledig op de hoogte zijn van de enorme gezondheidsrisico's die verslaafd gebruik van hun tabaksproducten ten gevolge heeft.

Tevens heeft de tabaksindustrie de consument jarenlang misleid door onjuiste emissieniveaus van teer, nicotine en koolmonoxide te vermelden op de verpakking van tabaksproducten die niet overeenkomen met het daadwerkelijke emissieniveau bij normaal gebruik van die tabaksproducten. Daartoe hebben de tabaksfabrikanten doelbewust de verplichte laboratoriumtests misleid door het aanbrengen van minuscule en voor het blote oog nauwelijks zichtbare perforaties in het filterpapier van de filter waardoor de emissieniveaus bij tests (ISO) veel lager uitvallen dan bij normaal menselijk rokersgebruik. Dat levert in de visie van aangevers valsheid in geschrifte op nu de emissieniveaus die worden vermeld op de verpakking van tabaksproducten bij de consument de indruk wekken conform de werkelijkheid te zijn, terwijl dit dus niet het geval is.

9. De verweren uit de tabaksindustrie

- *Roken is een vrije keuze.*

Meer dan 80% van de rokers is begonnen voor zijn 18e jaar. Binnen vier weken is een kind verslaafd. Nicotine is net zo verslavend als cocaïne en heroïne met als verschil dat nicotine gewoon in de winkel te koop is.

Een sigaret is daarnaast ontworpen om kinderen en overige beginnende gebruikers zo snel mogelijk verslaafd te maken door onder meer het toevoegen van stoffen met o.a. suiker, drop, honing en ammoniak: *deadly by design*.

De gestelde vrije keuze wordt aldus doelbewust beperkt door de verslaving die de tabaksproducenten creëren en kan het handelen van de tabaksproducenten dus niet rechtvaardigen gelet ook op de aard en ernst van de gevolgen van dat handelen.

Nota bene, het is mogelijk om de - meest verslavende stof - nicotine uit tabak te wassen, maar als de nicotine uit de tabak zou worden gehaald zou niemand nog roken, omdat er dan geen verslaving ontstaat en het businessmodel van de tabaksindustrie zou instorten.

- *De productie en verkoop van tabaksproducten is legaal*

Weliswaar reguleren de Tabaks- en Rookwarenwet en onderliggende regelgeving de productie en verkoop van tabaksproducten in Nederland, maar nergens in de Tabaks- en Rookwarenwet staat dat moord, doodslag, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel of het opzettelijk benadelen van gezondheid (dan wel de poging daartoe) is toegestaan.

Tevens is in de Tabaks- en Rookwarenwet noch in het Wetboek van Strafrecht een rechtvaardigingsgrond te vinden die er op neer komt dat het handelen van de tabaksfabrikanten gerechtvaardigd is. Gelet op het verwoestende effect dat tabaksproducten hebben op de gezondheid van de gebruikers van die producten is het ook simpelweg ondenkbaar dat een rechtvaardigingsgrond aan de orde zou kunnen zijn.

Daarnaast worden de maximum TNCO-waarden die op grond van de Tabaks- en Rookwarenwet zijn toegestaan overschreden. De verkoop is dus niet in overeenstemming met die wet.

